KARKSI SÕNA

• Karksi valla infoleht • Nr. 4 (117) Aprill 2005 •

Sõnumeid

Rahvaliidu juhid väisasid meie valda

1. märtsil olid Rahvaliidu ministrid ja Riigikogu liikmed Viljandimaal.

Riigikogu liikme Jaanus Männiku eestvedamisel käisid rahvaliitlased Tuhalaanes, kus võeti teemaks küla areng ja riigi tugi selleks. Rahvaliidu esimehele Villu Reiljanile ja Riigikogu liikmele Jüri Saarele näitasime aga Karksi-Nuia Lasteaeda ja tutvustasime uue lasteaia plaane, et härrastele oleks olukord tuttav, kui valitsuses või Riigikogus tuleks selles küsimuses hääl anda.

Toomas Alatalu külastas gümnaasiumi.

Vallavalitsuse suur huvi oli tutvustada keskkonnaministrile Karksi-Nuias Tartu ja Pärnu maantee vee- ja kanalisatsiooniprojekti, mille rahastamiseks olime esitanud Keskkonnainvesteeringute Keskusele (KIK) abitaotluse. Minister lubas projekti arutamise ajal seda toetada. Täna võime öelda, et projekti toetuseks ongi KIK eraldanud 4,75 miljonit krooni. See otsus tagab tänavu tee remondi ja valmimise.

Vallavalitsuse koosolekute ruumi olid kogunenud vallavalitsuse, -volikogu ja komisjonide liikmed ning valla ametnikud. Keskkonnaminister peatus pikemalt keskkonna- ja metsandusteemadel. Ta ütles, et järjest rohkem tuleb Euroopast raha keskkonnaprojektide peale, ja tundis samas head meelt, et Karksi vald on ka ühes projektis kaasatud, mille tulemusena rekonstrueeritakse Karksi-Nuia, Polli ja Karksi puhastusseadmed ning ehitatakse Karksi-Nuias välja vee- ja kanalisatsioonitrassid nendel tänavatel, kus need puuduvad.

Metsaseadust tutvustades pidas minister õigeks, et kui lageraiet tehakse üle kahe hektari suurusel pinnal, siis peab ettevõtja maksma tagatisraha, mille eest saaks selle tüki uuesti metsastada juhul, kui ta ise seda kohustust ei täida.

Kokkuvõtteks avaldasid nii mitmedki arvamust, et ka teiste parteide kõrged ametnikud võiksid tulla valda oma mõtteid avaldama.

Arvo Maling

Karksi külas on kaks muuseumituba

Märtsikuu 15. päeva õhtupoolikul avati Karksi külamajas lisaks kolhoositeemalisele muuseumitoale Memme-Taadi kamber.

Enna Vallas on aastatega kogunud kohalikelt elanikelt esemeid, mis olid eksponeeritud endises Karksi-Nuia rahvamajas. Juba mõnda aega polnud enam võimalik lagunevas hoones asju hoida. Esemed ja Enna tehtud töö on väärt, et nende säilitamiseks oleks sobiv koht. Igal esemel on oma lugu ja need on seotud siinsete elanikega: neid on tikkinud või kudunud usinad perenaised, valmistanud kohalikud või on need perele muretsetud aastaid tagasi. Need kannavad endas ajastu hõngu, meenutavad inimesi ja nende tegemisi.

Kambri avamisel oli inimesi "Hõbeniidist"ja Kitzbergi Sõprade Seltsist, tulnud olid Karksi valla kultuuritöötajad eesotsas Linda-Maria Arroga ning maakonna keskusest Muinsuskaitseameti Viljandimaa inspektor Anne Kivi ja Viljandi Muuseumi direktor Jaak Pihlak.

105 aastat tagasi, 12. märtsil sündis Karksi rahvalaulik Elena Animägi. Leena austamiseks ja tema lugude meenutamiseks vaadati videofilmi. Erich Mägi oli filminud Elena Animäge 1991. aastal, kui rahvalaulik oli 91-aastane. Eva Mägi jagas kuulajatele video kohta selgitusi.

Memme-Taadi kamber on väike ja seal ei saa esemeid korralikult eksponeerida. Mitmed külastajad on avaldanud soovi tuua oma kodust veel ajaloolis-kultuurilise tähendusega asju säilitamiseks ja tulevastele põlvedele vaatamiseks. Valla ja ka küla arengu üks osa on oma mineviku väärtuste talletamine. Selleks on kõige sobivam Karksi külamaja, endine Karksi mõisa valitsejamaja, kuhu saab rajada Karksi valla koduloomuuseumi.

Helve Joon

MAIRE TORIMI foto

• **Kõneleb kirjanik Enn Vaino.** HILLE MUSKA foto

Kohtusime Enn Vainoga

Lilli Raamatukogu kutsel viibis Lillis kirjanik Enn Vaino.

Kirjamehe sulest on ilmunud 11 raamatut, neid oli soovijatel võimalik ka kohapeal osta. Kuulsime, kui raske on algajal kirjanikul kirjandusmaastikul alustada. Huvitav oli kuulata Enn Vaino ja tema loomingu austaja Enn Kanguri vahelist arutelu sõjakooli ja Siberi teemadel.

Ütlemata toredalt analüüsis Helje Luhaste kirjaniku elulugu. Nalja ja naeruga elati kaasa humoorikatele ettekannetele, mida ilmestasid kirjamehe esitatud muusikalised palad.

Kohtumisel osales ka Kitzbergi Sõprade Selts. Oleme tänulikud kutsujatele ja perenaistele, kes olid katnud kevadise teelaua.

Asta Jaaksoo

Lapsed tegid kena kingituse

Naistepäeval olid Sudiste naised meeldivalt elevil, sest oodata oli väikseid esinejaid Karksist. On ju laste esinemine alati vahetu ja siiras. Kuuldu-nähtu ületas aga kõik ootused.

Õpetaja Anneli Mäeots oli lastega ette valmistanud väga mitmekülgse kava. Vanema rühma lapsed esitasid vanu regilaule mitmest kihelkonnast, rahvalikke laulumänge, tantse ja luuletusi. Kava oli üles ehitatud väikese tagasivaatena talvele. Lauldi Eestist kui mereriigist, lugude ilmestamiseks kõlasid kuuekeelne kannel, akordion, süntesaator ja rütmipillid. Mõned laulud esitati ka fonogrammide saatel. Publiku lemmikuks sai omaloominguline tants "Üks väike laul" Valter Ojakääru samanimelise laulu ainetel.

Teise toreda etteaste tegi ansambli K-Duur noorem koosseis. Laulusolist oli Elen Uuk, klahvpillimängija ja teine solist Eleriin Loit, trummar Kauri Sõlg, Kaspar Paimla basskitarril ja Tõnis Rahe rütmikitarril esitasid heal tasemel meeleolukat muusikat.

Repertuaarivalikul on arvestatud noorte solistide võimeid ja tulemus on igati kuulatav ja nauditav. Eriti suure aplausi osaliseks sai Anu Röömeli kirjutatud laul "Poisid, poisid".

Suur tänu juhendaja Sulev Helinale, kes avastab aina uusi noori talente ning tegeleb nende õpetamisega. Tänusõnad ka Karksi Lasteaia õpetajatele-kasvatajatele, kes oma noori hoolealuseid mitmekülgselt arendavad. See esinemine oli Sudiste naistele tõesti kena naistepäevakink.

Silvi Keernik

Kutsevalikualane kohtumine

Sõbrapäeval oli Karksi-Nuia Gümnaasiumi 9. ja 12. klassi õpilastel kohtumine Karksi Vallavalitsuse ametnikega. Selle korraldas psühholoog- nõustaja Hille Krusberg.

Meiega olid kohtuma tulnud vallavanem, sotsiaalametnik, maakorraldaja, projektijuht ja sekretär. Nad rääkisid sellest, kus ja mida nad on õppinud, ja sellestki, et nad aina õpivad.

Saime teada, et mõnel neist pole oma tulevikumõte päriselt täitunud. Aga elul võib inimese soovidest olenemata varuks olla hoopis teine tee ning algsed soovid ei täitugi. Samas peab inimene olema haritud ja tark, et oma tee üles leida ja sellel teel ennast teostada. Ühiskond meie ümber muutub pidevalt. Et ajaga kaasas käia, tuleb pidevalt õppida ja ennast täiendada.

Meid oli tol päeval üle saja õpilase koos. Arvame, et päris huvitav oli teada saada, kuidas meiega kohtuma tulnud vallavalitsuse töötajad on oma eluteel just sellele tööpostile jõudnud ning kuidas nad seda oma pingutuste ja õppimistega seovad.

Mulle endale jäid kõrvu kõlama klassijuhataja Viiu Lepiku öeldud sõnad: "Olenemata vanusest õpitakse kogu elu."

Sigrit Koorep,
9b klassi õpilane

Leerikool alustab

Ikka ja jälle küsib inimene endalt, kes ma olen, miks ma olen? Mis on minu ülesanne ja mis on elu mõte? Soov otsida ja leida vastuseid nendele küsimustele kuulub inimeseks olemise juurde. Kust aga neid vastuseid leida?

Hea võimaluse pakub Karksi koguduse leerikool. Kuid kool ei anna valmis vastuseid. Pigem soovime kutsuda avastusretkele, et üheskoos kristlikust maailmapildist lähtuvalt vaadata, mis on elus väärtuslik.

Leerikooli rühmatöödes ja tundides saab teada, kuidas vaatavad elule teised inimesed ja mida huvipakkuvat ja kasulikku on pakkuda ristiusu 2000 aasta vanusel pärandil. Ehk siis milliseid vastuseid on tänapäeva inimesel ja kuidas samadele küsimustele on vastanud varem elanud inimesed. Seega ei moodusta leerikooli sisu mitte piibliteadus, vaid inimese ja inimese ning Jumala vahelised suhted ja mida see kõik meie jaoks, meie elus tähendab.

On võimalik, et leeritulek on paljude jaoks seotud eelarvamustega, näiteks et kirik on ainult vanainimeste jaoks ja et usklikul inimesel pole peas kõik päris korras. Sellest ei maksa teha rutakaid ja tõestamata otsuseid. Leerikoolis on võimalik kujundada oma arvamus.

Leerikooli tulija võiks olla vähemalt 16-aastane.

Karksi Peetri koguduse leerikool alustab pühapäeval, 10. aprillil kell 14 jumalateenistusega kirikus. Sellele järgneb esimene leeritund. Siis lepime kokku edasised tundide ajad. Leeriõnnistamine on 5. juunil. Info tel 5695 6026.

Kalle Gaston,
koguduse õpetaja

Hooldustoetuse maksmine on ümberkorraldamisel

1. aprillist alates ei maksa sotsiaalkindlustusamet enam hooldajatoetust sügava ja raske puudega inimeste hooldajatele, riik on andnud selle kohaliku omavalitsuse pädevusse. Samas puudub kohalikul omavalitsusel kohustus seaduse jõustumise tähtaja saabudes minna kohe täies mahus üle uuele süsteemile, vaid ta saab otsustada tegutsemise kiiruse ja võimaluste üle ning kavandada hooldajatoetuse ümberkorraldamist sobival ajal ja viisil.

16. märtsil võttis Karksi Vallavolikogu vastu korra, millega on kehtestatud 18-aastase ja vanema raske ja sügava puudega isiku hooldusvajaduse hindamine, hooldaja määramine, hoolduse sisu ja hooldajatoetuse maksmise tingimused ja kord.

Kohaliku omavalitsuse makstava hooldajatoetuse eesmärk on toetada puudega inimese ja tema hooldaja vahelist vabatahtlikku suhet.

Et sügava või raske puudega inimese tegelikku hooldusvajadust kindlaks teha ja puudega inimest kõige sihipärasemalt aidata, on vaja hooldusvajadust hinnata. Sotsiaal- ja hooldustöötajad hindavad puudega inimese koduses miljöös tema majanduslikku ja sotsiaalset toimetulekut, elukeskkonda, eelnevat hooldusskorraldust, tervislikku seisundit, suhteid ja hooldajate olemasolu.

Hooldaja määramise vajaduse hindamisel lähtutakse ja arvestatakse eelkõige hooldust vajava isiku ja tema perekonnaliikmete võimalusi hooldusvajaduse katmisel. Seetõttu määratakse hooldaja raske ja sügava puudega inimesele, kellel puuduvad seadusjärgsed ülalpidajad (abikaasa, lapsed, vanemad) või kui viimati nimetatud isikud ei ole suutelised täitma perekonnaseadusest tulenevaid ülalpidamiskohustusi. Erandjuhul määratakse hooldaja isikule, kelle hooldusvajadus on ööpäevaringne ning hooldaja töökoormus seetõttu suur.

Karksi valla sotsiaal- ja hooldustöötajad on alustanud hooldusvajaduste hindamist ja loodavad selle lõpetada 1. juuniks 2005.

Maret Põder,
sotsiaaltöö vanemspetsialist

• **Muuseumitoa avamisel on (vasakult) Helve Joon, Anne Kivi ja Jaak Pihlak.**

• **Muuseumitoas.** ENNA VALLASE fotod

• MEIE JUUBILARE •

Palju õnne, Iidi-Alie Juhkamson!

Kui kiiresti lendab aeg! Ma arvan, et Sa isegi ei usu, et aastaraamatus 60 ette jõuab. Aga see on paras aeg, et vaadata veidi seljataha.

Karksi-Nuia Lasteaeda tulid Sa 1966. aastal äsja kooli lõpetanud kasvatajana. Siin töötad tänini. Siin leidsid elukaaslase, kellega punusite tomi.

Mitte ei saa kiitmata jätta Sinu toredaid lilleseadeid nii lasteaias kui näitustel, toredaid ruumi- ja õuekaunistusi tähtpäevade puhul, huvitavaid pilte seinakaunistusteks ja mitmesuguseid kaunilt kujundatud õppevahendeid.

Oled terve oma senise elu pühendanud lastele ja tööle. Erilist jõudu ja inspiratsiooni ammutad loodusest. Sinu koduaeda kaunistavad kaunid lillepeenrad ja meeldivalt kujundatud ümbrus. Seda suurt loodusearmastust ja -tunnetust oled suutnud äratada ka oma kasvandikes ja kolleegides.

Sinus on veel alles seda väikest tüdrukut, kes muutub vahel Pipiks või Punamütsikeseks, et olla lastele lähemal ja mõista nende maailma. Nii suudad innustada lapsi looma ja täiskasvanute maailma mõistma.

Oleme imetlenud Sinu toredaid näitlejarolle lasteaiaüritustel.

Viimased 17 aastat oleme vedanud ühist vankrit. Küllap meie vanker veereb veel palju aastaid sirgel teel.

Jätkugu Sul ikka energiat ja uusi mõtteid meie elu huvitavamaks ja kaunimaks muutmisel!

Las olla Su elus
vaid rõõmsad värvid!
Et säraksid Su silmad
kui heledad pärlid!
Et Su naer ikka kaugele kajaks!
Et Sind vajaksid need,
keda Sinagi vajad!

Kogu lasteaia nimel õpetaja
Eha Gusev

Sii om mede Asta Jaaksoo — kümnendet põlve mulk, kõnelep mulgi kiilt ja aap taga mulgi tähentusi.

Asta, illike! Sul egä puhma, egä kivi alla om matet mälestusi tuhandit. Sa päästä kige jaoss nii valla ja nende seltsin elä kavva viil! Palju õnne juubeli puhul!

"Karksi Sõna" toimetus

KARKSI VALLAVALITSUSES

21. märtsi istungil

❖ Otsustati projekti "Rahvusliku käsitöö ja turismiturundus Lõuna-Viljandimaal" tarbeks osta kaks arvutit ja videoprojektor. Kinnitati hankedokumendid ja moodustati 3- liikmeline komisjon (esimees spetsialist-projektijuht Kairi Ong ning liikmed Ahti Arak ja Kalmer Märtson).

❖ Anti nõusolek maareformiseaduse paragrahvi 23^3 alusel kasutusvaldusesse antava vaba põllumajandusmaa riigi omandisse jätmiseks: Risttee katastriüksus Metsakülas 2,15 ha — kasutusvalduse õigus Arne Kirikul; Risti katastriüksus Hirmukülas 31,78 ha ja Niidu katastriüksus Morna külas 9,94 ha — kasutusvalduse õigus on Leonard Bersteinil; Vana-Leomäe katastriüksus Lillis 11.33 ha — kasutusvalduse õigus on Jüri Schneideril; Toosi-Karu katastriüksus 8,91 ha ja Liini katastriüksus 3,86 ha Sudistes — kasutusvalduse õigus on Ilmar Kiinil; Vana-Puritse katastriüksus Metsaküla külas 14,17 ha – kasutusvalduse õigus on Toomas Univeril; Kaubi katastriüksus Pärsi külas 21,61 ha — kasutusvalduse õigus on osaühingul "Sallasto"; Järvemäe katastriüksus Tuhalaane külas 13,36 ha — kasutusvalduse õigus on Ants Kiilaspeal; Luha katastriüksus Allaste külas 11,61 ha — kasutusvalduse on osaühingul "Sallasto"; Pihlaka katastriüksus Lilli külas 12,60 ha — kasutusvalduse õigus on Kalju Rabal.

❖ Anti nõusolek vaba metsamaa erastamiseks maareformiseaduse paragrahvi 234 alusel: Heino Univer erastab Mäekülas Uue-Rengle katastriüksuse 10,80 ha.

❖ Anti nõusolek maa ostueesõigusega erastamiseks ja kinnitati piiride kulgemise ettepanek: Lembit Ilsjanile hoonete juurde 17,65 ha maad Pärsi külas. Maaüksuse nimeks jääb Asula.

❖ Nõustuti Määramäe kinnistu jagamisega kaheks katastriüksuseks: Määramäe 36,38 ha ja Päikesemäe 4,34 ha.

❖ Arutati volikogu maa- ja keskkonnakomisjoni 8. veebruari ettepanekuid.

❖ Otsustati eraldada reservfondist 3000 krooni Signe Pugali õpingute toetamiseks vahetusõpilasena Ungari keskkoolis ja 2000 krooni Eda Annuse toetamiseks seoses tulekahjuga kõrvalhoones.

❖ Otsustati anda osaühingule "Plasmeko" kuni 28. veebruarini 2015 üürile Karksi-Nuias Rahumäe t. 2a hoone III korrusel ruumid nr. 50 ja 51 pindalaga kokku 58,2 m², üür on 15 krooni ruutmeetri kohta kuus.

❖ Otsustati lülitada sihtotstarbeliste eraldistena Karksi valla 2005. aasta eelarvesse põhivara soetamiseks Kultuuriministeeriumilt 3750 krooni, laekumised valitsussektorisse kuuluvatelt avalik-õiguslikelt juriidilistelt isikutelt Eesti Kultuurkapitalilt 6000 krooni ja sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks Sotsiaalministeeriumilt 116 isiku hooldamisvajaduse hindamiseks 12 680 krooni.

❖ Arutati esimesel lugemisel külade arengutoetuste eraldamist.

❖ Määrati ühekordne sotsiaaltoetus 25 abivajajale kogusummas 13 450 krooni ja toimetulekutoetus 110 taotlejale kogusummas 120 244 krooni. Maamaksutoetus määrati 4 isikule kokku 786 krooni.

❖ Määrati lasteaia toidutoetus 3 lapsele ja laste õppekäikude toetus 12 õppurile. 4 kolme ja enama lapsega pere last vabastati õppetasust. Huvitegevuse toetus määrati 4 lapsele.

❖ Otsustati eraldada sotsiaaleluruum Tartu mnt. 8—6 Antonina Družininale.

❖ Otsustati anda mittetulundusühingule "TaimAut" ja füüsilisest isikust ettevõtjale Gabriel Kuhlapile luba projektlaagri korraldamiseks Karksi-Nuia Lasteaia Karksi maja territooriumil 27. juunist 7. augustini 2005.

❖ Anti ehitusluba osaühingule "Jaotusvõrk" Polli külas 15/0,4 kV Linnutare mastalajaama ehitamiseks ja Ärikülas Remsi alajaama piirkonnas fiider 4 elektrivarustuse rekonstrueerimiseks.

❖ Anti kirjalik nõusolek Sergei Gorjatškole kalastustarvete hoiukuuri ehitamiseks Veske kinnistule Ainja külas.

❖ Otsustati kehtestada 1. aprillist vallavalitsuses ja hallatavates asutustes ühtne asjaajamiskord.

KARKSI VALLA AVALIKU KORRA EESKIRI

I. Üldsätted

1.1 Avaliku korra eeskirja eesmärk on luua koos riigi vastavate õigusaktidega õiguslik regulatsioon avaliku korra, puhtuse ja inimeste turvalisuse tagamiseks vallas. Eeskirja ülesanne on informeerida avalikkust avaliku korra tagamise põhimõtetest vallas.

1.2 Eeskiri on täitmiseks kõigile Karksi vallas viibivatele ja/või tegutsevatele isikutele.

1.3 Eeskirja mõistes on iga koht avalik, kui see on antud üldiseks kasutamiseks või see on tegelikult üldises kasutuses (tee (tänav), park, haljasala, staadion, suplemiskoht, muu puhkeala, hoov, ühiskondlik rajatis, meelelahutus-, teenindus-, toitlustus- ja kaubandusettevõte, korterelamu trepikoda, trepid, trepiplatvormid, haldus-, tervishoiu-, laste-, haridus-, kultuuriasutus, ühissõiduk ja ühissõidukipeatus, takso, spordisaal, klubi, seltsimaja, saun ja nii edasi).

1.4 Avaliku koosoleku (koosolek avalikus kohas, demonstratsioon, miiting, pikett, religioosne üritus, rongkäik või muu meeleavaldus) korraldamist reguleerib avaliku koosoleku seadus.

1.5 Avalik üritus on Karksi vallas üldkasutatavas kohas korraldatava avalikkusele suunatud ja/või kõrgendatud turvariskiga üritus, millega võib kaasneda liikluse ümberkorraldamine või helitehnika kasutamine ja mis ei ole hõlmatud avaliku koosoleku seadusega.

II Avaliku korra nõuded

2.1 Avalikus kohas on keelatud:

2.1.1 lärmata, kasutada ebasündsaid väljendeid, tülitada kaaskodanikke või rikkuda ükskõik millisel muul viisil avalikku korda, sealhulgas eksida üldtunnustatud tavade ja heade kommete vastu ning solvata oma käitumisega inimväärikust;

2.1.2 häirida öörahu (kehtib 23.00—6.00) ükskõik millisel viisil, kui see ei ole seotud avariide või õnnetusjuhtumite likvideerimisega;

2.1.3 müra tekitamine, mis ületab sotsiaalministri 4. 03. 2002 määrusega nr. 42 "Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja müratasemе mõõtmise meetodid" kehtestatud müra normtasemed;

2.1.4 lõhkuda, rikkuda, määrida või muul viisil kahjustada mis tahes vara;

2.1.5 ilma omaniku või valdaja loata joonistada ja/või värvida hoonete ja rajatiste konstruktsioonidele, taradele ja pinkidele;

2.1.6 rikkuda või omavoliliselt maha võtta, paigaldada või ümber paigutada viitasid ja plakateid, nime- või numbrisilte, teabe- või mälestustahvleid, päästevahendeid ja tehnovõrkude koordinaattabeleid ning omavoliliselt avada, sulgeda või lukustada avariiväljapääse ja -luuke;

2.1.7 ilma omaniku või valdaja loata viibida vastavalt tähistatud varisemisohtlikus kohas, tellingutel või muus inimeste ohutuse tagamiseks piiratud kohas, välja arvatud ohuolukorra likvideerimiseks;

2.1.8 kõrvalisel isikul viibida korterelamu või asutuse pööningul, kilbiruumis, soojussõlmes, keldris;

2.1.9 kõrvalisel isikul viibida haridus-, kultuuri- ja sotsiaalasutuste piiratud territooriumil,

2.1.10 ilma korraldaja loata või sellekohase pääsmeta viibida avalikul üritusel korraldaja poolt kasutada oleval ja tähistatud territooriumil;

2.1.11 mängida ehitusobjektidel, sõiduteel või mujal selleks sobimatus kohas.

2.2. Alaealisi on keelatud pärast kella 23.00 lubada täisealise saatjata restorani, kohvikusse, baari jm., kus tarbitakse alkohoolseid jooke.

2.3. Ürituste korraldajad on kohustatud tagama alla 16-aastastele suunatud ürituse lõppemise hiljemalt kell 22.30 ja suvel (1. 06—3. 08) hiljemalt kell 23.30.

2.4. Igasugune ettevõtlusalane tegevus tuleb korraldada nii, et sellega ei häiritaks kaasinimesi.

2.5. Avaliku ürituse korraldaja või avaliku koha omanik, samuti kaubandus-, teenindus-, toitlustus- ja meelelahutusettevõtete omanikud peavad tagama nendele kuuluvates ettevõtetes ja territooriumil seal viibivate inimeste turvalisuse ja avaliku korra.

2.6. Alkohoolsete jookide jaemüük kauplustes kogu sortimendi ulatuses on keelatud Karksi valla haldusterritooriumil alates kella 22.00 kuni kella 8.00.

III Avaliku ürituse korraldamise nõuded

3.1. Avaliku ürituse korraldab füüsiline või juriidiline isik.

3.2. Loa avaliku ürituse korraldamiseks vabas õhus annab Karksi Vallavalitsus.

3.3. Ürituse eest vastutab täisealine ja teovõimeline füüsiline isik või juriidiline isik.

3.4. Korraldaja peab vähemalt kakskümmend üks päeva enne ürituse algust esitama Karksi Vallavalitsusele vormikohase avalduse.

3.5. Kui korraldaja soovib üritusel kaubelda alkohoolsete jookidega, siis esitab ta avaldusele täiendava taotluse alkoholi jaemüügiks avalikul üritusel.

3.6. Kui ürituse pärast on vaja liiklus ümber korraldada, lisab korraldaja avaldusele liiklusskeemi. Korraldaja on kohustatud informeerima liikluse ümberkorraldamisest politseid ja taotlema vallavalitsuselt loa teede ja tänavate sulgemiseks.

3.7. Üritusel kauplejatel peab olema vastav registreering majandustegevuse registris. Registreeringu olemasolu eest vastutab korraldaja.

3.8. Kui ürituse korraldamise avaldus on esitatud käesoleva korra punktides 3.4, 3.5 ja 3.6 nõuete kohaselt, annab vallavalitsus oma korraldusega üritusele loa.

3.9. Karksi Vallavalitsusel on õigus loa väljastamisest keelduda, kui avaldus ei ole esitatud käesoleva korra punktide 3.4., 3.5. ja 3.6 nõuetele vastavalt või kui samal ajal ja samas kohas või liikumismarsruudil on varem registreeritud mõni teine üritus.

3.10. Ürituse korraldaja on kohustatud:

3.10.1 viibima üritusel ja tagama selle rahumeelse läbiviimise;

3.10.2 tagama üritusest osavõtjate ohutus, vajadusel tähistama ja piirama ohtlikud kohad tõketega;

3.10.3 täitma politsei ning meditsiini- ja päästeteenistuse ametnike korraldusi;

3.10.4 lõpetama ürituse ennetähtaegselt, kui seal toimuv muutub vägivaldseks ning ohustab avalikku korda, osalejate elu või tervist;

3.10.5 kindlustama üritusel osalejatele WC kasutamise võimalus ning vajalikus koguses prügikastide olemasolu;

3.10.6 kindlustama territooriumi korrastamine kohe pärast ürituse lõppu;

3.10.7 täitma kõiki Karksi valla haldusterritooriumil kehtivaid õigusakte.

3.11 Ürituse ettevalmistamisel või läbiviimisel tekitatud materiaalse kahju, keskkonnakahju jm. hüvitab korraldaja.

Volikogu tahab tugevdada avalikku korda

Volikogu võttis oma märtsiistungil vastu uue avaliku korra eeskirja. Eelmine, 2000. aasta septembris vastuvõetu oli juriidiliselt vananenud.

Oleme viimase kahe aasta jooksul jälginud kuritegevuse olukorda vallas ja teinud üsna tihedat koostööd kohaliku politseiga. Peab ütlema, et toimuvaga ei saa praegu küll rahule jääda.

Politseiameti statistika põhjal selgus, et üldine kuritegevus meie vallas on kasvanud. Eriti on see tuntav tabatud joobes juhtide arvu kasvus. Karksi vald 55 tabatuga on Lõuna-Mulgimaal oma naabrite seas selge liider (Abja 25, Halliste 28 ja Mõisaküla 4). Selle näitajaga oleme ühtlasi maakonnas neljandal kohal Viljandi linna ning Pärsti ja Viiratsi valla järel. Siin on küll ka mõningane põhjendus – meie vald on pindalalt üks suuremaid ja me korraldame naabritest rohkem väliüritusi, kuid need ei tohiks soodustada kuritegusid.

Lõunaprefektuuri juhi Aivar Otsaltiga kohtudes tahtsin teada, kas on võimalik eristada Karksi valla elanikke meie valla territooriumil korda rikkunutest. Selgus siiski, et see pole võimalik, sest korrarikkujate elukohta praegu ei kontrollita. Kirja läheb korrarikkumise toimepanemise koht.

Mis teeb praegu volikogule kõige rohkem muret? Usun, et suurem osa korrarikkumistest algab alkoholi tarbimise tagajärjel, millele aitavad kaasa üldine tegevusetus ja grupiviisiline liikumine nii jalgsi kui ka autodega linnas ja selle ümbruses öötundidel pimedal ajal. Kuidas muidu seletada paljusid kõveraks keeratud liiklusmärke ja lõhutud aknaruute, aedu ja stende ning isegi bussiootepaviljone (Kaali)? Kaldun küll arvama, et selliseid pahategusid naabervalla huligaanid tegema ei tule. Need on ikka meie omad kurikaelad.

Aga kes siis liiguvad öökatte varjus? Kui vanad nad on? Kas lapsevanemad ikka teavad, mis kella ajal nende võsukesed tuppa tulevad ja millal nad tulema peaksid? Miks hakkavad alaealiste grupid liikuma alles siis, kui läheb pimedaks ja peaks algama öörahu? Kas see on siis täielik vabakasvatus? Tundub, et siinkohal on meil mõtteainet kõigile.

Avaliku korra eeskiri on nüüd vastu võetud, kuid kui seda täitma ei hakata, siis pole sellest kasu. Sellepärast soovingi, et valla elanikud selle korralikult läbi loeksid ja püüaksid oma tegevuses järgida.

Mida saab teha volikogu? Esmase katsena proovime piirata alkoholi kättesaadavust öötundidel. Oleme nimetatud küsimust uurinud üle aasta ja viimasel volikogu istungil leiti üsna üksmeelselt, et piiranguid tuleb hakata rakendama. Eri arvamusi tekitas ainult piirangu alguskellaaja määramine. 11 poolthäälega kehtestati piirangu alguse ajaks kell 22. Kolm volikogu liiget soovis piirangut alustada kella 24-st. Lõpuajaga kell 8 hommikul olid nõus kõik 14 kohalolnut.

Teine ettepanek oleks koputus noorte südametunnistusele – alkoholi tarbimine ei ole kohustuslik ja selle kasutamise edasilükkamine kaugemasse tulevikku teeb kõigile ainult head – säilitab tervist ja hoiab eemal ebameeldivatest kohtumistest politseiga. Aga kes peab tingimata alustama noores eas, siis tuleb ka teada, et alkohol on tugevate inimeste jook ja seda tuleb siis ka õppida tarbima.

Soovin, et noored pööraksid rohkem tähelepanu õppimisele, tööle, spordile ja isetegevusele. Siis ei jää pahategudeks aegagi.

Heino Luik,
volikogu esimees

SEATUD EESMÄRGID AITAVAD EDASI JÕUDA

Praegused kooliõpilased asuvad varsti tööle kogu suures Euroopas ja muidugi ennekõike Eestis. Aga kas nad on uuteks nõudmisteks valmis? Kas nad soovivad ja suudavad võtta vastutust omaenda elu juhtimise eest?

Vastan sõnapaariga "arengu motivatsioon" — see on püüdluste kogum iseenda võimete, oskuste, iseenese ning oma suhete paremaks muutmiseks.

Üldiselt kehtib motivatsiooniga seoses kolm lihtsat tõde:

* Inimene, kes püstitab endale eesmärgid, saavutab enam kui see, kellel selged eesmärgid puuduvad.

* Inimene, kes püstitab endale kõrgemad eesmärgid kui teine, saavutab rohkem kui see, kes piirdub madalamate eesmärkidega.

* Mõistlikus ulatuses olevad järjest kaugemad ja kõrgemad vaheeesmärgid aitavad arengule tugevasti kaasa.

Eneseteostuse all peetakse silmas inimese suutlikkust saavutada kõik see, milleks tal jätkub võimeid, oskusi ja teadmisi, ning seejuures saavutatust ka rahuldust tunda.

Seega on saavutusvõime arendamiseks vaja teadlikult tegelda iseendale eesmärkide püstitamisega. Suutlikkus elus midagi saavutada pole meile võimetega ette antud, vaid sõltub sellest, kui oskuslikult me õpime eesmärke püstitama ning nende saavutamise püüdlusi vaheeesmärkide kaudu toetama.

Nii nagu on muutunud ja muutumas töömaailm, on muutunud ka kutsesuunitluse eesmärgid. Ja tööedu ei olene üksnes haridusest ja kutseoskustest, vaid tööd teeb INIMENE.

Hille Krusberg,
psühholoog-nõustaja

MAIS TULEB KARKSIS "KEVADTORM"

Mais korraldab kaitseväge Võru- ja Valgamaal suurõppuse "Kevadtorm 2005", osa õppust puudutab ka Karksi valda. Siin toimub 9.—21. maini kestva õppuse algosa lahingulaager, mille eesmärk on harjutada jalaväepataljoni koostööd kujuteldava brigaadi koosseisus.

Kokku osaleb lahinglaagris 700 kaitseväelast, lisaks õppuse staapide kaitseväelased.

Õppuse käigus sooritavad kaitseväeüksused manöövreid nii jalgsi kui masinatel. Lahingute imiteerimise kohad jäävad peamiselt Abja valla maadele.

Õppuse käigus võidakse imitatsioonivahenditena kasutada paukpadruneid või lõhkepakette. Pärismoona lahingute imiteerimisel ei kasutata. Et tegutsetakse nii päevasel kui öisel ajal, kasutatakse ka valgustusrakette ja kattesuitsu.

Lahingute imiteerimise käigus võib õppuse läbiviijatel tekkida vajadus suunduda transpordivahenditega teedelt maastikule, samuti võib esineda ajutisi liikumispiiranguid õppuse toimumise alas olevatel teedel. Piirangud täpsustatakse ja eelnevalt kooskõlastatakse. Õppusel osalevad üksused järgivad kõiki eraomandi ja keskkonnakaitsega seotud piiranguid ja nõudeid.

Vältimaks võimalikke arusaamatusi, lepivad "Kevadtormi" juhid ja vallavalitsus kokku täpsed piirkonnad, kus õppus peetakse, ja selleski, et õppuste käigus ei kahjustataks valla ega eraomanike huve, samuti fikseeritakse teede seisukord.

Õppuse ajal ja ka pärast seda on avatud telefoninumber 5635 8724, kuhu helistades saab teavet õppuse kohta ning anda teada võimalikest tekitatud kahjudest.

Õppus "Kevadtorm" on traditsiooniline kaitseväeõppus, mille käigus igal aastal moodustatakse tuhatkonnast ajateenistust lõpetavat kaitseväelasest jalaväepataljon ja selle toetavad üksused 1. jalaväebrigaadi koosseisus. "Kevadtorm" on mõeldud üksuste sõjalise koostöö harjutamiseks reaalsetele lahingutingimustele võimalikult lähedases olukorras. Seetõttu on õppusteks valitud võimalikult vaheldusrikkaid maastikke ja kasutatakse imitatsioonivahendeid.

Eelmisel aastal oli "Kevadtorm" Lääne- ja Ida-Virumaal.

Andres Sang,
"Kevadtormi" teabeohvitser

KARKSI VALLA KULTUURIKESKUS

ÕNNESOOVE HÄID JA SOOJE!
Helve, Tiina, Enna, Lille-Astra, Alli, Ülle ja
JUUBILAR ASTA JAAKSOO!

KODUKOHT KARKSI
Tule koju!
Tulge külla!

Omaloominguvõistlus

Valla kultuurikeskus, raamatukogu ja Kitzbergi Sõprade Selts kuulutasid välja omaloominguvõistluse "Kodukohale mõeldes".

Kutsume kõiki kirja panema oma mõtteid ja mõtisklusi kodukohast vabalt valitud žanris. Töid hindab 5-liikmeline žürii.

Võistlustööd palume saata või tuua kinnises ümbrikus 1. oktoobriks kultuurikeskusesse Viljandi mnt. 1, 69104 Karksi-Nuia. Juurde lisada autori kontaktandmed kinnises ümbrikus märksõna all "Kodukoht".

Võitjad kuulutatakse välja August Kitzbergi sünniaastapäeval 27. detsembril, mil tema sünnist möödub 150 aastat.

August Kitzbergi looming kuulub kahtlemata meie kirjanduslikku klassikasse ja on valdavalt kodukohaaineline.

Linda-Maria Arro

"Maimu" osales võistulaulmisel

12. ja 13. märtsil toimus Tallinnas Eesti Naislaulu Seltsi 10. aastapäevale pühendatud naiskooride võistulaulmine. Koorid said oma võimeid proovida kolmes kategoorias. Naiskoor "Maimu" astus üles C-kategoorias, kus kohustuslik laul oli "Naabri Mari".

Koore hindas kolmeliikmeline žürii, kes vaatas kava valikut, tehnilist teostust ja kohustusliku laulu esitamist, kõike hinnati 100-punktilisel skaalal.

"Maimu" sai žüriilt 72 punkti ja tasemekoori diplomi, mis on igati väärt tulemus.

Aitäh Ivile ja kogu koorile nähtud vaeva eest!

Sirje Sossi

Nõiad kogunevad

Ainult kord aastas võib kohtuda nõidadega. Karksi valda jõuavad nõiad 30. aprillil kell 20. Millega nad saabuvad, see oleneb ilmast ja sõiduvahenditest. On kuulda, et esialgu kogunevad nad Karksi-Nuia keskväljakule. Võimalik, et edasi põrutatakse järve äärde.

Tänavu kuulutavad nad välja nõiakonkursi ja annavad välja nõiaauhindu. Kuuldavasti saavad auhinna parimad sõiduvahendid, kostüümid, esinemisoskus, söök, jook jne. On ka nõiatantsud, öömuusika, lõkketuli ja mis kõik veel…

Väljakutse kõigile — teeme midagi põnevat!

KULTUURIKALENDER

R, 1. 04	kell 18	valla vokaalansamblite päev pühendusega Elena Animägile
L, 2. 04	kell 19	seltskonnatantsu klubi tantsuõhtu kõigile, õhtu juht on Jaan Kotter, tantsumuusika K-Duurilt Karksist, pilet 30 krooni
T, 5. 05	kell 18	Alli Laande mulgikeele kursus
N, 7. 04	kell 10	jutulugemine lastele (Lilli külamajas)
E, 11. 04	kell 11	Mulgi Kultuuri Instituudi osanike koosolek
T, 12. 04	kell 10	laulu- ja tantsupeokomisjoni koosolek
K, 13. 04	kell 12	temaatiline pärastlõuna "Kevad südames" (Lilli külamajas)
E, 18. 04	kell 11	Rakvere Teatri etendus „Mõmmi ja aabits", pilet 30 krooni
N, 21. 04	kell 10	jutulugemine lastele (Lilli külamajas)
L, 23. 04	kell 13	maakonna tantsusolistide päev
T, 26. 04	kell 17.30	luuleõhtu "Ikka Liivist mõeldes"
K, 27. 04	kell 12	H. C. Anderseni muinasjutuhommik, nukuetendus "Põial-Liisi" (Lilli külamaja)
L, 30. 04	kell 20	nõidade öö
K, 6.05	kell 14	kultuurikeskusesse oodatakse käsitöömeistreid-tikkijaid (Tiina Ilusmets)

Näitused

17. aprillini	Elmo Riigi ja Tairo Lutteri fotonäitus „President ja …"
18.–30. aprillini	kunstnik Kai Küti tööde näitus
alates 28. aprillist	fotonäitus "Vanaemad noorusmaal" (Lilli külamajas)

Karksi-Nuia Linnaraamatukogus raamatunäitused

28. märts — 13. aprill	Igavesti elav Andersen
4.—20. aprillini	Oska olla terve
14.—30. aprillini	Hea ja põnev noorsooraamat
21.—30. aprillini	Tantsuga läbi elu

Tuhalaane Külaperede Seltsis

R, 1. 04	kell 18	osalemine vokaalansamblite päeval Karksi-Nuias
N, 7. 04	kell 16	jututuba "Kuidas külamuuseumi rajada"
T, 12. 04	kell 15	kohtumine huvitava salapärase inimesega
T, 19. 04	kell 15	vanaemade köögitund "Teeme karaskeid"
K, 27. 04	kell 14	soolaleivapeole leiva küpsetamine, juhendab soome tüdruk
N, 28. 04	kell 12	Asta juubeliüritusel

Iga teisipäev on ringide päev

Sudiste külamajas

R, 8. 04	kell 15	juuksur
L, 9. 04	kell 11	meisterdamistund lastele (lindudele pesakaste)
R, 15. 04	kell 15	perenaistering
	kell 18	seltsi 10. aastapäeva tähistamine
T, 19. 04	kell 17	kirjandusring — murdeluuleõhtu koos Kalle Gastoniga
N, 21. 04	kell 11	kohtumine hooldustöötaja Riina Treialiga
E, 25. 04	kell 15.10	raamatunurk
L, 30. 04	kell 11	heakorrapäev küla keskuses
	kell 20	volbriöö

Karksi-Nuia Gümnaasiumis

E, 4. 04		naljapäev
N, 7. 04	kell 12	"Aastaajad" — Diana Liivi kontsertmuinasjutt (klaveriga)
N, 7. 04	kell 18	õpilasomavalitsuse õhtu
R, 8. 04		maakonna abiturientide ball Viljandi kultuurimajas
N, 14. 04		osalemine Liivide luulevõistlusel Viljandis
L, 23. 04		"Koolimuusika 2005" Viljandis ja osalemine tantsusolistide päeval
N, 28. 04		"Kevadjorin 2005"
R, 29. 04		12. klassi lõpukell
E, 2. 05	kell 14	1.-3. klasside kunstinäituse avamine kultuurikeskuses
N. 5. 05	kell 18	emadepäeva kontsert
N, 5. 05	kell 11	teatri "Trumm" etendus "Norra muinasjutt" algklassidele

Kultuurikeskus jätab õiguse teha kultuurikalendris muudatusi! Jälgige reklaami !

PILETITE MÜÜK T, K, N 11—13 ja 17—19 kultuurikeskuses ja soovi korral ettetellimisel külamajades. Info tel. 435 5529; Polli külamaja tel. 434 1021, 5698 0796; Tuhalaane külamaja tel. 433 2137, 5346 6347; Karksi külamaja tel. 433 2736, 5668 1792; Lilli külamaja tel. 433 2416, 523 9232. Teisipäeviti külamajade kultuurispetsialistid kultuurikeskuses. Kultuurikeskuse kodulehekülje aadress http://kultuurikeskus.karksi.ee.

Mesindus on Karksi kandis popp

Viljandimaa ja just Karksi on olnud see ala, mis on tihedalt seotud Eesti mesinduse arenguga. Juba 19. sajandil tegelesid siin mesindusalase õpetuse andmise ja levitamisega pastorid, kooliõpetajad ja rahvusliku liikumise tegelased.

Kõigepealt võiks nimetada Halliste pastorit Karl Ernst Bergi, kes 1811. aastal soovitas pakkpuude asemele teha mesilasperede pidamiseks laudadest kasttarud. Suure tõuke edasisele mesilaste pidamise viiside arengule andis 1860. aastal Polli mõisas sündinud Jaan Roots, kes tegeles mesindusega 58 aastat. Ta oli kooliõpetaja, mesindusõpetaja ja -instruktor, kes oma praktilise tegevusega katsetas mitme tarutüübi sobivust meie kliimas.

Mesindusalast haridust hakati siinmail andma kaheaastase õppeajaga Polli Põllutöökoolis, kus 1929. aasta kevadel avati aiandusklass ja 1935. aastast laienes see Polli Aianduskooliks. Juba aastase aiandusklassi õppeplaanis oli mesindus, ainet õpetas Morna talu juhataja ja puuviljandusmees J. Rumbalu.

1945. aastast asus Pollis Põllumajandusministeeriumi Aianduse ja Mesinduse Uurimise Instituut ning hiljem Eesti Maaviljeluse ja Maaparanduse Teadusliku Uurimise Instituudi Polli katsebaas. Doktor Aleksander Siimoni juhtimisel kujunes Polli Eesti pomoloogia keskuseks ja oldi edukad ka mesinduse alal.

Aastad 1960—1976 oli Pollis mesinduse vallas eriti viljakas aeg, siis oli mesilas üle saja mesilaspere. Oli vaatlustaru, kus tööl oli kuus inimest (mesinikud Vladimir Davidov, Paul Alles ja Aino Uustalu).

Püüdes hoida mesindusalase teabe järjepidevust, on Karksi-Nuia Aianduse ja Mesinduse Selts alates 1992. aastast aidanud korraldada igakevadisi mesinduspäevi. Siin tegutsevad ka suurte kogemustega tegutsevad mesinikud Antu Rohtla ja Aleksander Kilk, kes on alati olnud nõus kuulajaskonnale oma teadmisi ja kogemusi jagama.

Tänavu toimus 52 osavõtjaga mesinduspäev veebruari lõpul valla kultuurikeskuses. Antu Rohtla rääkis 145 aasta möödumisest Eesti mesinduse arendaja Jaan Rootsi sünnist ja üldse mesinduse ajaloost, sealhulgas silmapaistvamatest tegijatest ning aiandus- ja mesindusõppest. Aleksander Kilk kõneles mesinduse päevaprobleemidest ja mesilaste haigustest. Tema sõnul meie mesinikud jätkavad vanu traditsioone, on kursis kõige uuega ja oskavad erialaseid teadmisi haaravalt esitada ning õpetust edasi anda.

Et leidub mesinduse kui ühe meie tingimustele sobiva tegevusala alustamisest huvitatud inimesi, siis tänu Antu Rohtla initsiatiivile alustatakse viiepäevaste mesinduskursustega algajatele koos praktilise õppepäevaga aprillis.

Karksi-Nuia Aianduse ja Mesinduse Selts kutsub vallaelanikke pöörama tähelepanu oma koduümbrusele ning võtma osa aprillis-mais korraldatavatest hoogtööpäevakutest. Kavas on tähistada ka Maa päeva, mis on 22. aprillil.

Leili Nael
Saida Lokk

KUST OM LAITS OMA LAULU SAANU...

Säänte olli ütsmende Lõuna-Mulgimaa laste volklooripäevä motu ja mõte, mis siiaaste toimusi Karksi uuven kultuurikeskusen. Sääl olli lastel ruumi rohkep ku minevaaste Lillin, kun varempidel aastetel om volklooripäevä aset löüden. Latse üten õppajatege võtave neist päevist rõõmuge osa ja egä kõrd om neid rohkemp. Siikõrd olli Nuian 180 last üten õpetejetege.

Sedäkõrda pidive kavase oleme mulgi murden ja kik juhendajase ollive suure tüü ärä tennu. Nõnna pallu mulgi kiilt ei joole mea terve aaste üten päevän kuulu ku siikõrd. Kige toremp olli sii, et sedä mulgi murret kõnelive väikse latse.

Lilli lasterupp „Allikake" üten oma õppajate Laine Kingu ja Age Laandega laulsive kava alustusess karjalatse elletuslaulu "Päeväk tule vällä" ja siss võiss peoge pääle akate. Tarvastu valla latse ollive mede päevil edimest kõrda ja teive vägä kenä välläastumise tarvastu murden. Kava ollive kokku sääden ja lastel selgess õpeten Urve Grossthal ja Reet Järveküla.

Viiratsi latse ja nende õppaja Maire Paju õpassive tõistel ka selgess „Obesemängu".

Mõistatusest „Kutsumata küläline a edimene süügi man" (Kärblane) saive latse täädä, et just 17. märts om sii päe Läti piiri veeren, midä käärdlepäevass nimetess. Sel päeväl ärkäve kärblise ja uisa üles ning ka karu keeräp käpuli. Sel päeväl ei tohi pääd sugede, sest siss tuleve uisa suiaig kapustide sissi.

Pääle selle teive Karksi Lasteaia latse vägä naljaku ja uvitave kava nalljamängest ja tantsest. Vaheteksti ollive kik mulgi murden. Neid latsi õpeteb aastid juba Anneli Mäeots.

Egäl aastel om meil ka külän ollu Villändi Uvikeskuse lasterupi. Siikõrd teive nemä üten õppajate Maie Tammemäe ja Tiia Kadalipuga vaheldusess kaits vägä kenä tantsukava ja kik latse saive selgess nii „Kuremängu" ku ka tantsu „Serjoža".

Alliste kuul olli siikõrd vaatemede tõbedele vällän kige suurempide ja kige väiksempidege. Nemä teive kuun toreda tantsumängukava ja selle ollive selgess õpanu Milvi Kull ja Reet Soosaar.

Lõpetusess astsive mede ette Karksi Gümnaasiumi latse, kes uvitave ja õpetliku rüäkasumise kava teive, mille olli kokku sääden ja vägä ään karksi murrakun üten lastege ka ette kands õpetaja Ilse Israel.

Nagu Karksi kandin üteldess „Tantsib iki täüs kõtt, tühi amme sii es tantsi", siss pidive latse ka piirakitege nakkame kõtuvõlga massme. Ku kõtt täüs süüdu, siss uuts latsi üllatus püüne pääl, kun Karksi-Nuia Gümnaasiumi neiu ja nuurmehe ollive valmis sääden näitemängu „Subrik". Selle näitemänguge astuti küünlakuu lõpun Poolamaal üles, kun sii ka vägä lämmelt vasta võeti (subrik tähendep nelläpäevä õdakut, ku nuure taluden tantsmen ja laulmen käisive).

Ku küstä, et mikeperäst om sääntsid päevi vaja, siss mea pea küll kõnelemä, et sii om vägä vajalik, sest ku me tahass mulgi kiilt ja kultuuri alle oida, siss om vaja lastel sedä õpate ja sii päe näidass küll, et tegijase om olemen.

Suure tänuse egäle ja kohtume järgmine aaste.

Alli Laande

JUUBELIÕNNITLUSED JÄTKUVAD

Juba aastaid oleme oma ajalehes ära märkinud jooksval kuul juubelitähtpäevani jõudvad vallakodanikud, tehes seda alates 65 eluaasta täitumisest. Sel aastal aga on vallamajja tulnud kaks kirja, milles lausa taunitakse pensionäridele sünnipäevaks õnne soovimist. Aastate meeldetuletamine olevat nagu visata "ämbriga külma vett kaela". Kirjutaja arvates oleks parem, kui "Karksi Sõna" ei soovigi õnne, sest lapsed õnnitlevad ise oma vanemaid ning sama teevad sõbrad, tuttavad ja sugulased.

Paraku ei ole kirjutaja tihanud oma nime mainida. Hea tava kohaselt aga anonüümkirjadele ei reageerita, kui ei ole tegemist mingi ilmse väär- või kuriteoga. Ometi peab toimetus vajalikuks siinkohal öelda, et me igatahes jätkame tähtpäevade puhul õnnitlemist.

Muidugi kui kellelgi on tõepoolest piinlik oma väärikalt elatud aastate hulga pärast, võtaks toimetus kindlasti arvesse tema soovi aastanumbrit mitte mainida või koguni saabuv juubel maha vaikida. Vastavast soovist tuleks teatada kirjalikult toimetaja Maire Torimi aadressil või telefonitsi numbril 435 5523. Veel parem oleks isiklikult tema juurest läbi astuda, sest mine tea, kes võib juubilarile vingerpussi mängida.

"Karksi Sõna" toimetus

Õnnitleme sünnipäeva puhul!

3. aprill	*Valdur Kirsipuu*	*Karksi-Nuia*	*70*
4. aprill	*Helju-Melanie Veetamm*	*Karksi-Nuia*	*80*
6. aprill	*Endel Pill*	*Polli*	*75*
6. aprill	*Elvi Mälgand*	*Mäeküla*	*70*
7. aprill	*Oskar Tüt*	*Äriküla*	*90*
8. aprill	*Astrid Tammearu*	*Leeli*	*75*
15. aprill	*Heldur Mänd*	*Karksi-Nuia*	*70*
18. aprill	*Juhan Rull*	*Karksi-Nuia*	*70*
18. aprill	*Hilja Tammesalu*	*Univere*	*65*
19. aprill	*Linda Kalja*	*Karksi-Nuia*	*70*
25. aprill	*Johanna Põder*	*Äriküla*	*70*
28. aprill	*Asta Jaaksoo*	*Leeli*	*75*
28. aprill	*Uno Lehto*	*Karksi-Nuia*	*65*
29. aprill	*Helma Jänes*	*Polli*	*91*
29. aprill	*Eduard Kirbits*	*Pöögle*	*65*

Õnnitleme väikesi vallakodanikke ja nende vanemaid!

20. veebruaril sündis Karksi-Nuias Annika Ainsari ja Margus Veidenbergi perre tütar VIKTOORIA.
24. veebruaril sündis Karksi-Nuias Signe Paevere ja Kristo Kempi perre tütar KRISTELLA.
27. veebruaril sündis Karksi-Nuias Marge Nõmme ja Valdur Pruuli perre tütar MARIANN.

KEVADET OODATES

Karksi Lasteaia lastel on kevade pika ootamise jooksul olnud mitmeid toredaid sündmusi. Koridorides kajanud vahetunnisumina asemel on tulnud vaikusega harjuda, kuid mõnigi kord on maja olnud lastest tulvil ja rõõmsat kilkamist täis.

Oleme mitu korda kohtunud Karksi-Nuia Lasteaia mudilastega. Üheskoos tähistasime vastlapäeva, kus lisaks maagilisele vastlalõkkele, liulaskmistele ja lumemängudele said lapsed osa ka teatrietendusest.

Viljandi Nukuteatri pere andis lastele tasuta etenduse "Porgandid on kõige maitsvamad", kus lapsed said veidi piiluda ka teatritegemise telgitagustesse. Loos peitunud õpetlik iva omanäolisusest ja ainulaadsusest andis mõtlemisainet nii suurtele kui väikestele. Koos näitlejatega möllati lumes ning maitsti vastlasuppi ja kukleid. Oma kohalolekuga tegid rõõmu ka Lilli lapsed.

Tore on, et ka Karksi-Nuias on avanenud võimalus lasteetendusi vaadata. Eesti Riikliku Nukuteatri mängitud "Jussikese seitse sõpra" oli armas ja meeldejääv lugu. See on olnud meie väikesele lasteperele hea võimalus kohtuda eakaaslastega ja kogeda, mida väljaspool oma lasteaeda tehakse.

Naistepäeval esinesid Karksi lasteaia lapsed mitmekesise kavaga Sudistes. Saime heade sõnade ja rikkaliku kostitamise osaliseks ning kindlasti juurde tubli annuse esinemisjulgust.

Vanem rühm võttis osa Lõuna-Mulgimaa laste folklooripäevast, mis toimus Karksi-Nuias. Kultuurikeskusesse oli kokku tulnud palju toredaid lapsi ja õpetajaid, kes on oma südameasjaks võtnud lapsi pärimuskultuuri juurde juhtida. Lapsed, kes osalesid juba mitmendat aastat järjest, kogesid tuttavate mängudetantsude puhul äratundmisrõõmu. Suur aitäh Alli Laandele, toredaid ideid ja palju jõudu selle tänuväärt traditsiooni hoidmiseks!

Teatrielamusi pakkus meie lastele veel Kilingi-Nõmme näitetrupp, kes mängis Karksis etendust "Sünnipäev". Sedagi lugu käisid vaatamas ka Karksi-Nuia lapsed.

Siiralt hea meel on, et meie lapsed on näinud oma vallas valminud toredaid lavastusi: päkapikulugu Lillis ja Karksi-Nuia Lasteaia õpetajate lustakat jõululugu jänkuperest, mida saime Karksis vaadata. Aprilliski on meid ees ootamas teatrietendus ja kindlasti mõni tore ühine ettevõtmine koos Karksi-Nuia lastega. Ja küllap siis ükskord jõuab ka kena kevade, mis toob kaasa pereheitmise ja hoopis teised meeleolud.

Anneli Mäeots,
Karksi Lasteaia muusikaõpetaja
RAUL LOIDI foto

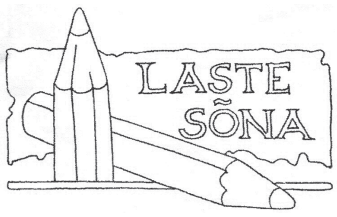

Õppekäik "Textuuri"

Käisime klassiga õppekäigul "Textuuris". Seal oli väga huvitav ja põnev. Ühes hoones tegid masinad väga suurt müra, need masinad lõikasid palke laudadeks. Teises majas lihviti ja parandati. Hiljem liimiti lipid kokku suure pressiga.

Nägime, kuidas valmib saepurubrikett ja kust saavad keskküttega majad sooja.

Sellel õppekäigul saime teada palju huvitavat. Suur aitäh asutuse juhile Argo Jõgile.

Janno Ligur,
2a klassi õpilane

Tähetornis

Koolivaheaja sisustamiseks korraldas Sudiste Maanaiste Selts külanoortele õppesõidu tähetorni "Orion", mis asub Olustveres Kungla talus endises kuivsilotornis.

Noori huvilisi võttis vastu Oskar Noorkõiv, kes tegi huvitavaid ja meeldejäävaid füüsikakatseid. Näiteks sai kaaslast ühest juuksekarvast tõmmates asendit muutma panna. Mitmed katsed olid magnetite mõju kohta. Väga huvitav oli rauapurust "põõsa" kasvatamine, seda ikka magnetvälja abil. Huvilised said ise elektrit toota. Selleks tuli veidi aega jalgrattal vändata — ning pirn põleski. Nii mõnelgi katsetajal õnnestus 300-watine võimsus välja pressida. Põnev oli jälgida, kuidas juhtmeta lamp pimedas põles. Lastele aga tegi kõige rohkem nalja sinine UV-valgus.

Kahjuks oli meie külaskäigu ajal taevas pilvine ning meil ei õnnestunud vaadelda läbi teleskoobi kuud, planeete ja tähti. Leppisime kaugel asuvate esemete jälgimisega ning üllatuseks olid vaadeldavad esemed tagurpidi.

Päevaga jäid kõik rahule. Ja meid kutsuti veel tagasigi.

Liis Kunimägi,
7. klassi õpilane

MARGUS MÕISAVALLA foto

Keväje tule

Mäeküla Mai

Vanger ja regi
kateksi kõru…
Üle aanu jõgi,
vanal miil' om mõru –

einäkuhi jäi vette,
es saa änäp manu.
Paness obese ette,
lääss tuuss alapanu…

Vanger ja regi
usse een kõru –
tii pööret segi,
vett täüs om kikk oru.

POLITSEITEATED

1. jaanuarist 16. märtsini on Karksi konstaablipiirkonnas (Karksi-Nuia linn ja vald) registreeritud 12 kuriteoavaldust. Samal ajavahemikul on registreeritud ka 9 avaldust väärtegude kohta.

Piirkonnas tabati kokku 7 lubadeta ja 12 alkoholijoobes sõidukijuhti ning 9 isikut, kes tuigerdasid purjuspäi avalikus kohas. Samuti tabati 3 alkoholijoobes alaealist. Karistada said ka 3 jalakäijat, kes liikusid pimedal ajal helkurita asulavälisel teel.

Registreeriti 7 väljakutset, kus oli tegemist rahu rikkumisega eluruumides (peretüli).

Registreeritud teated

5. jaanuaril kella 10.14 ajal teatati, et öösel on Karksi-Nuias Rahumäe tänaval lõhutud lillepoe ukseklaas. Selgus, et akna lõhkus 1988. aastal sündinud Ignar. Samal päeval kell 15.35 peeti kaupluses "Edu" kinni 1982. aastal sündinud Raul, kes püüdis kauplusest varastada kolme tahvlit šokolaadi ja purki konserveeritud maisi, mille kogu hind oli 40,20 krooni.

6. jaanuaril kell 16.25 peeti Karksi-Nuia "Ärimaja" kaupluses kinni 1990. aastal sündinud Konstantin, kes püüdis varastada pudelit õlut. Mõlema noormehe suhtes alustati väärteomenetlus, mille eest on raskeima karistusena ette nähtud rahatrahv kuni 18 000 krooni. Rõhutamist vajab ka asjaolu, et kui isik aasta jooksul teist korda sellise teoga hakkama saab, on tegemist juba kuriteoga.

9. jaanuaril kell 22.40 löödi Karksi-Nuias Viljandi maanteel puruks ühe korteri kaks aknaklaasi.

13. jaanuari öösel varastati Karksi vallas Pöögles ukse lahtimurdmise teel ühe talu laudast lammas.

2. veebruaril avastati Karksi-Nuia Gümnaasiumi kohvikus järeletehtud Eesti 10-kroonine rahatäht, selle mõlemal küljel oli üks ja sama kujutis.

8. veebruaril teatati Karksis lasteaia pööningule tungimisest ja seal lõhutud juhtmestikust. Teo toime pannud isikud on politseile teada.

18. veebruaril teatati, et Karksi külas on Pargi tänaval seisnud sõiduautol "Mercedes" murtud ära firmamärk, ning 19. veebruaril sai politsei teate öösel Karksi-Nuiast Lossi tänavalt ärandatud sõiduautost "Opel". Auto leiti hiljem Kiigemäe motelli lähedalt, kus sellega oli teelt välja sõidetud.

25. veebruaril kell 3.45 lõhuti Karksi-Nuias Tartu tänaval ühe elamu topeltklaasid.

3. märtsil toimus tulekahju Karksi külas Pargi tänaval asuvas elamus. Põhjuseks arvatakse lahtine tuli, mis sai alguse köögist. Ohtu sattusid ülemise korruse elanikud. Üks laps vajas meditsiinitöötajate abi. Tulekahju põhjuse väljaselgitamiseks on alustatud kriminaalmenetlus.

Selle aasta alguses on korduvalt huligaanitsetud Karksis lasteaia territooriumil. Ümber on lükatud prügija vanapaberikonteinereid ning loobitud laiali sodi, mänguväljakul on rikutud karusselle ja liumäge. Asjaolude selgitamiseks on alustatud kriminaalmenetlus.

Annika Välja,
Karksi konstaablijaoskonna spetsialist
Riho Rei,
juhtivkonstaabel

ESIMESED SÕJAJÄRGSED

Taas alustas Tallinnas tegevust "Punane RET", mis asus Tallinnas Narva maantee naabruses Reimanni t. 9. See oli asutatud 1935. aastal Raadio-Elektrotehnika Tehase "RET" nime all. 1940. aastal oli see natsionaliseeritud ja ühendatud raadiovastuvõtjaid tootvate käitistega "ARE" ja "Standard" ning nimetatud ümber tehaseks "Punane RET".

"Õhtuleht" kirjutas 1945. aasta veebruaris, et kunagise Eesti moodsaima raadiotehase laboratooriumis hakatakse lähiajal labori juhataja Malmre juhtimisel välja töötama kinovõimendeid, elektrigrammofone, alaldeid ja võrkanoode patareivastuvõtjatele. Põhitoodanguks pidid kujunema viis eri tüüpi raadiovastuvõtjat, osa neist surunupp-häälestusega, et nendega saaks kuulata vaid väljavalitud saatjaid.

Pärast uue tootmiskorpuse valmimist 1950-ndate aastate lõpul hakati "Punase RET-i" konveierilt välja laskma lampmõõteriistu ning kõrgklassi radioolasid "Estonia". Viimastele vajalikud plaadimängijad tarniti Riia tehasest "VEF".

Allakirjutanu oli 1958. aasta suvel "Punases RET-is" ülikooliaegsel tootmispraktikal, juhendajaks toona katselaborit juhtinud vaneminsener Maaring. Tehas tootis siis "Estonia 2 M", surunuppe kasutati lainekanalite ümberlülitamiseks.

1980-ndate aastate lõpul valmistati tehases kõrgklassi stereoradioolat "Estonia 006-stereo", plaadimängija ja kõlarisüsteemid paiknesid eraldi nägusates puitkastides, mis tagas maheda ja kvaliteetse heli. 1993. aastal, sarnaselt paljudele teistele Eesti ettevõtetele lõpetati "Punases RET-is" tootmistegevus. Hooned ehitati ümber pangaks ja lõbustusasutusteks.

Türi kesklainesaatja koos ligi 200 meetri kõrguse terasest antennimastiga, mille Pärnu saeveski tööline, Türi NKVD ülemaks edutatud sm. Pleer juulis 1941 õhku laskis, jäigi pärast sõda taastamata. Eesti Raadio programmi hakkas edastama Keilast 10 kilomeetrit lõuna pool Laitses paiknev saatekeskus.

1945. aasta sügisest hakkas Venemaalt massiliselt Eestisse valguma niinimetatud kotimehi, nii mehi kui naisi. Kehvades rõivastes inimesed kandsid nööri otsas üle õla riidest kotti, millest saidki nime. Nad kerjasid ja varastasid. Ühissõidukisse sisenejail lõigati üldises tunglemises žiletiteraga tasku või seljakott lõhki ning võeti ära raha, toiduaineid ja muid esemeid. Kui ohver hakkas vastu, löödi teda žiletiga näkku ja sõitva vaguni esikust visati ta lihtsalt välja. Kotimehed tegutsesid kampades, peamiselt võis neid kohata raudteejaamades ja rongis. Miilitsatel õnnestus kotimehed paari aastaga Eestist välja saata.

Metsa aga jäi 1944. aasta sügisel end varjama suurel arvul Saksa armees sõdinuid, samuti nõukogude mobilisatsiooni eest kõrvalehoidjaid. Aastaid hiljem sai teatavaks, et kokku võis metsas olla ligi 20 000 relvastatud meest. 1945. ja 1946. aasta amnestiaseadustega legaliseerus neist 5868 ja 1948. aastaks tabati ehk tapeti kokku 5169 meest. Tegutsema jäid väiksed salgad. Viimane metsavend August Sabbe tabati juhuslikult Võrumaal Võhandu jõe kaldal 1978. aasta 27. septembril, ta sooritas siis enesetapu.

(Järgneb)
Ahto Jänes

Politsei vihjetelefon on 433 8995.

Ostame kasvavat metsa, metsamaad ja raieõigust, hind kuni 120 000 kooni hektar (läbi raiutud ja hüpoteegiga), ettemaksu võimalus. Maamõõtmine, nõustamine ja abi asjaajamisel. Telefon/fax 489 4055, 511 0415; 517 9566. Faks 6 335 576, Rapla, Tallinna mnt. 14, kab. 332.

Soovin osta 2-3-toalise korteri Karksi-Nuias. Info tel. 5667 6101.

Soovin osta 3-4-toalise mugavustega korteri Karksi-Nuias, soovitavalt I või II korrus. Info tel. 5811 8966, õhtuti 434 3105.

Müüa kinnistu 0,4 ha. Kinnistul remonti vajav maja 200 m² ja puukuur. Asub Tartu mnt. 12 Karksi-Nuias. Müügiga kiire. Info tel. 5660 9970.

Pakun saekaatri teenust lintsaeraamiga ning ostan lepapalki ja kasvavat leppa. Info tel. 5664 2061.

Müüa küttepuid. Info tel. 5561 9623.

"LIIA POOD" võtab vastu tellimusi matusepärgadele, kimpudele ja lauakaunistustele. Samas müügil ka seemned ja aianduskaup. Info tel. 434 3105; 5811 8966.

Lugupeetud talunik! Kui sul pole kohta, kus remontida traktorit või veoautot, siis helista telefonil 5664 2061 – seadmetega varustatud töökoda ootab.

Karksi-Nuia Lasteaed kuulutab logo saamise ideekonkursi. Kavandeid võetakse vastu 25. aprillini. Info tel. 434 1052, e-post lasteaed@karksi.ee

Hulkuvate kasside ja koerte tekitatud probleemidega tegeleb vallas maa- ja keskkonnaspetsialist Tiia Kukk, tel. 435 5516.

Müüa kinnistu 7,4 ha, metsamaa. Katastritunnus 60001:001:0380 Karksi vald, Allaste küla, tel. 523 8852.

Mälestame jäädavalt lahkunuid ja avaldame kaastunnet omastele

SALME –HELENE VIRIT
6. 03. 1923 – 7. 03. 2005
Karksi-Nuia
ELMAR-GUSTAV PEDAJAS
4. 01. 1932 – 7. 03. 2005
Karksi-Nuia
OLGA VIPPUL
17. 02. 1913 – 6. 03. 2005
Polli

KARKSI VALLA INFOLEHT. Karksi-Nuia Postkontor, 69102. Toimetus: Maire Torim (toimetaja, tel. 435 5523, fax 435 5522, e-post maire.torim@karksi.ee), Heiki Arro, Inge Dobrus, Helve Joon, Erika Krjutškova, Olav Renno ja Ülle Roomets.